

Dessenh Contat e Tèxte causit : MNLE

Nivèl : PS-GS	Cada 15 jorns	Luòc :classa
Domenis		
Mobilizar lo lengatge dins totas sa dimensions: l'escrit Agir, s'exprimir, comprene, a través las activitats artisticas		
Competéncias a trabalhar al cicle 1- representar quicòm d'un biais lo mai real possible - realizar una composicion personala		
AAA	<ul style="list-style-type: none"> • Representar sa pensada d'un biais lo mai realista possible 	
MLO/E	<ul style="list-style-type: none"> • Saupre contar e explicar una istòria 	
MATERIAL	<ul style="list-style-type: none"> • Fuèlhs de dessenh, futres e gredons de colors • getons per votar 	
OBJECTIUS	<ul style="list-style-type: none"> • cf. debanament 	
DEBANAMENT		
Temps	Activitats/tacas	Material
	Dessenh contat	
PS/MS/GS collectiu	<p>Objectius: Realizar una composicion personala Escriure son nom pichon e tornar escriure de mots</p> <p>Debanament: Recampament al canton.</p> <p>R : «Es ora de contar una istòria e de la dessenhar. Cadun se concentra: pès pel sòl, boca tampada, coïdes suls genolhs e mans sus uèlhs. Tre que sabèm çò qu'anem contar, nos sarram suavament, sens bruch, d'un fuèlh, nos installam en silenci e dessenham.»</p> <p>Cada enfant s'installa en 2/3 minutas a taula davant un fuèlh blanc e amb a posita de gredons de color o de futres.</p> <p>Ajuda e regenta passan per ajudar de far un trait o un modèl se far mestier a d'unas e los daissar pas «cunhats»...</p> <p>Un còp acabat, l'enfant ven trobar la regenta al canton. Fa la coa del lop e pren un libre en esperar de dictar son istòria a la regenta.</p> <p>R : « Ensaja de parlar lo mai que possible en occitan.»</p> <p>Nòti tal coma dit per l'enfant, en francés, en occitan, sens res cambiar de son biais de dire. L'encoratgi de desvolopar per aver 5/6 linhas. Torni legir la dictada de l'enfant.</p> <p>MS: Còpi en baston 1/2 mots que van tornar copiar jol tèxte + lor pichon nom. GS: Còpi en 1/2 mots baston e 1 en enligat. Pauc a cha pauc , serà una frasa + lor pichon nom.</p>	<p>Fuèlhs de dessenh</p> <p>futres</p> <p>gredons de colors</p>

	Causida d'istòrias	
<p>PS/MS/GS collectiu</p>	<p>Objectiu : Gausar prene la paraula davant la classa per presentar son dessenh e son istòria</p> <p>Debanament : Recampament al canton.</p> <p>Aprèp la recreacion, cadun presenta son istòria a son torn, mòstra son dessenh e torna contar son istòria. Los ajudi se fa mestier. Per cadun, demandi se i a de questions o de remarques. Puèi passam al seguent.</p> <p>Un còp totes los dessenh presentats, passam a l'eleccion e al vòte. Pòdon votar per 2 tèxtes diferents dont lo lor. Mas vòtan pas pel dessenh d'un enfant ja elegit. La regenta e l'ajuda vòtan tanben.</p> <p>Lo tèxt qu'a lo mai de vòtes es elegit e servirà per trabalhar l'escrit en fin de setmana. Lo dessenh es aficat a la paret. Piqui lo tèxte e l'afiqui a costat del dessenh.</p>	<p>Lor DC</p> <p>getons per votar</p>
	<p>Mesa al punt e intrada dins l'escrit pel Metòde Natural de Lectura e Escritura</p>	
	<p><u>Perqué lo MNLE rapidament:</u> Volontat d'enrasigar los aprendissatges dels escolans dins lo real de la lor vida quotidiana per fin de lors balhar de sens. En partir de las produccions dels escolans, los metèm en posicion de «saberut», çò que son a la mesura de lor atge, lor istòria, lor experiéncia... e nautres nos bota, de fait, en posicion de mediator.</p> <p>L'enfant prelèva tot çò que sap, obsèrva, compara, fa de remarques, religa las entresenhas de son collectatge...per fin de comprene lo tèxte. => <u>la tòca es totjorn lo sens.</u></p> <p>L'enfant se constituís pauc a cha pauc un diccionari/lexic mental, se tròba en situacion de produsir de l'escrit e s'emparar del «es coma...»</p> <p>L'enfant s'encamina a l'encòp dins: - la recèrca del mot per son sens e - la caça a l'interior dels mots de partidas conegudas <u>ex</u>: « lo » « lop » « louys », « ma » « mamà » »mathurin ».</p> <p>L'enfant es a dintrar dins la descubèrta del foncionament de la lenga escrita:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fonèmas/grafèmas (b-a = ba) - bastison de seria (formiga, farina, filha...) - similitud de mots (jorn, torn, forn...) <p>L'objectiu es sonque de bastir d'estrategias mentalas per facilitar l'intrada dins la lectura pas en mairala de lor aprene de legir.</p>	
<p>PS/MS/GS collectiu e individual</p>	<p>Objectiu : Mercar las letras, los mots, la bastison d'una frasa e d'un tèxte.</p> <p>PS: Identificar l'iniciala del mot clau MS: trabalhar sul mot clau. GS: trabalhar sus la frasa clau.</p>	<p>Tablèu</p> <p>DC causit</p>

La mesa al punt del 1èr foguèt feita per la regenta sola e explicada als enfants.

Debanament: Recampament al canton.

Escrivi lo tèxte al tablèu sens res tirar de çò dit per l'autor.

Lo legissi als enfants.

Lo trabalh de recèrca de cap a l'escrit comença.

Pausi las questions seguentas:

PS/MS/GS presents

Qué pensatz d'aquel tèxt?

=> es en francés e en occitan e volem sonque d'occitan

Demandi se qualqu'un pòt revirar en occitan lo francés.

Avètz totes compres l'istòria?

=> segon la responsa l'autor nos pòt tornar dire autrament benlèu.

Escrivèm las modificacions.

Quand legissèm de libres, i a totjorn un quicòm sus la cobèrta qu'avèm pas aici, **lo títol. Que prepausas l'autor?»**

«Sètz d'acòrdi?

Vendrà benlèu un «automatisme» de balhar un títol al cap d'un moment...

Ont es la debuta de l'istòria? Perqué o sabèm?

=> « Un còp i aviá...» «es l'istòria de...» «lo dessenh raconta...»

Ont es la fin?

Ont es lo nom de l'autor?

=> Ressondis al trabalh menat lors de las lecturas d'albums

Qualqu'un me pòt mostrar:

- **una letra?**

=> De se servir de las letras de lor pichon nom e las dels amics a la debuta, puèi las vistas dins lo mot clau aprèp...

Los PS ensajan primièrs de trobar la letra de lor iniciala. Los MS, puèi los GS.

Los PS s'en van al talhièr dobèrt o pòdon demorar s'en enveja...

Id. pels MS.

GS demòran per la seguida.

Los MS respondan primièrs...se far en foncion de las lors coneissenças.

- **Un mot?**

- **Una frasa?**

...

Cossí reconeissèm una frasa?

=> letra bèla a la debuta, punt a la fin

Quantas frasas i a dins lo tèxte?

	<p>Quantes mots i a dins la 1èra frasa?</p> <p>Quin(es) mot(s) reconeissètz?</p> <p>Quina (s) letra(s) coneissètz dins aquel mot? => l'idèa es de far d'anar tornar entre lo mai pichon e lo mai bèl element de l'escrit e invèrsament per s'acostumar a cercar de mantun biaisses.</p> <p>I a de causas parièras? Causas que vesèm mantun còps? => son a mercar çò que se sona «unitat de sens» dins lo DVD «la clau del tèxte liure»</p> <p>I a de mots qu'avèm ja rescontrat dins los tèxtes causits precedents? Nos podèm ajudar de l'afica a la paret «Sabi legir»: Qual pòt legit un mot?...» Nos ajuda per ne'n legir d'autres?</p> <p>Pel melhorament, es totjorn l'autor que decidís de validar las modificacions. Çaquela, me permeti de biaissar la mesa al punt del tèxte se me fa mestièr dins la progression dels aprendissatges qu'ai bastida.</p>	
--	---	--

Trabalh sus mot e frasa clau

	<p>Un còp aquel trabalh de mesa al punt acabat amb la còla, piqui lo tèxte a l'ordinator e bastissi un fichièr de trabalh o reinvestment de totas las manipulacions qu'anam far.</p> <p>Pel primièr periòde, s'adreïça sonqu'als MS-GS.</p> <p>Los MS s'arrèstan al dessenh del mot clau e los GS fan la meteissa causa e an d'autres exercicis de reproduir. Permet de los metre en capitada e fisança e de mesura per ieu ont ne'n son per piejar lor caminament. Son vertadièrament d'exercicis de reproduccion de las manipulacions per aver una traça mas tanben per lor permetre de se veire caminar de cap a l'escrit.</p> <p>Pels 2 1èrs DC, ai causit los mots e las frases clau. Veirai al tresen o aprèp se lo lors fau causir...</p> <p>Dins la classa, lo tèxte es escrit al tablèu en entièr e en bastons. I a una aficha amb lo mot clau e la frasa clau la «sabi legir» ont escrivi los mots que sabon mercar a l'ora d'ara (lo-es-la-un ...»</p> <p>Al canton: legissi lo tèxte escrit al tablèu en mostrar los mots un per un.</p> <p>- amb los PS: «Ont es mon iniciala? La vesi (o pas?) Reconeissi una letra çaquela?» => a mesura de l'avançada de l'annada, auràn de tornar escriure l'iniciala del mot clau o lo pichon de l'autro... =De bastir...</p>	
--	--	--

- amb los **MS**:

«Ont es mon iniciala? La vesi (o pas?) Reconeissi una letra çaquelà?»
coma pels PS

«Quinas letras coneissèm? N'avèm ja rescontradas? De pichons mots benlèu?

Lo mot clau es encadrat.

Lo vesètz?

Ont?

Me mostratz?

L'ai legit totara. Qual se soven?

Quant de còps i es ?

Es pichon o grand/bèl?

Quantas letras i a dedins?

Es coma dins....

Sembla a un mot qu'avèm ja ausit o rescontrat?

De qu'ausissèm coma son?

Es coma dins....

Anatz escriure al tablèu lo mot clau:

- en tornar passar dessus puèi a costat o dejos

Fargui a cada còp, d'etiquetas amb las letras del mot.

Lor demandi de tornar bastir lo mot.

Lor demandi de tornar bastir los mots clau precedents.

=> Auràn de far la meteissa causa sul fichièr

Se los interèssa, pòdon seguir lo trabalh sus la frasa clau amb los **GS**.

- amb los **GS**:

Tornam far lo debanament de la mesa al punt mas aqueste còp amb lo tèxte netejat/definitiu.

=> memòria de trabalh+contraròtla inibitor+flexibilitat cognitiva

Id. que los PS/MS.

Es necite per d'unes qu'an de mal d'identificar las letras del lor pichon nom.

Id. sul mot clau. Lo mot clau aparten pas forçadament a la frasa clau.

La frasa clau es soslinhada. La legissi en mostrar cada mot

Ont es lo primièr mot de la frasa? E lo darrièr?

Cossí sabèm? Me mostratz?

=> la letra bèla e lo punt

Quant de mots i a? Qual sap escriure aquel nombre?

L'escrivi al tablèu en lor dire qu'i aurà lo trabalh de tornar passar dessus e de l'escriure a costat per s'entraïnar.

I a de mots qu'avèm ja rescontrat?

Quin(es)?

Me mostratz?

Nos ajudan de l'aficha «sabi legir».

Fa mantun còps que rescontran tal o tal mot...lo benlèu podèm escriure sus l'aficha ara que lo coneissèm plan.

Fargui d'etiquetas plasticadas (o pas) amb los mots de la frasa clau de tornar bastir.

Los mots son escrivits en baston, en minuscules d'estampariá e en enligat.
=> Auràn de far la meteissa causa sul fichièr.

Lor disi que çò esperat es qu'anguen ont pòdon anar e subretot d'ensajar.

Fargui d'exercicis que son pas totes capables de far... qualques uns van a la fin d'autres mens luènh...mas totjorn mai luènh...

L'idèia es de lor permetre d'èsser totjorn en capitada, de se veire caminar, de veire que son en capacitat de s'entrajudar e de cooperar per aprener e capitar.

Tot lo trabalh de manipulacion e de reinvestment se far sus 15 jorns. Tot es fait per capitar, prene lo temps que cal a cadun e dintrar amb plaser dins l'escrit.

BILANÇ